

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. An periculo mortis liceat aliquando communicare sub speciebus SS.
Sanguinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

beremus, quo actus plures, & plures devotionis exercere valeamus, & consequenter maiores effectus gratiæ consequamur, unde utilius nobis sit, plures accipere.

5. Et nihilominus repero, nec Sacerdoti licitum esse alteri dare, nec Fideles sumere particulas plures, etiam omni cessante scandalo, etiamque propter diuinum finem maioris gratiæ. Nam quod ad necessitatem consumendi v. g. particulas consecratas, cum renovatur Sacramentum, vel propter similem necessitatem id fiat, licitum esse, immo pium, nulla est dubitatio. Ratio autem nostri dicti ducitur, siue ex usu antiquo Ecclesiæ in re gravi. Ut placet Henrici. l. 8. c. 43. n. 2. & lit. K. G. Hort. & V. q. 11. c. 6. siue ex periculo, quod posset sensim introduci superstitio, vel opinio aliqua nova, de virtute huius Sacramenti, nam propterea Inquisitores solent contra id facientes diligenter procedere. Audi Valg. l. c. num. 26. sic loquentem. *Quamvis id seculis scandalo, non per se illicitum sit, curandum tamen esset, ne maior quantitas specierum mulieribus ignorantibus daretur. Quia licet tolerabilis esset usus propter opinionem aliquorum, tamen introduci posset falsa opinio de veritate huius Sacramenti, ut eo maior existimaretur, quo plures essent species panis, aut quo maior quantitas illarum esset. Hæc Valguez.*

In quibus Nota illud, licet tolerabilis esset; non enim addidit, licet si scisset esset, quasi dicat, Concedatur gratis, esse tolerabile, non est tamen faciendum, propter dictum periculum.

6. Volo item, ut adnotes, licet hoc periculum non esset in viro Theologo, & docto; tamen contra hunc militatam primam rationem de usu Ecclesiæ in re gravi.

7. Solum excusarem illum, qui libentius grossiorem hostiam, vel aliquid plus vini in Calice poneret motus à dicto fine habendi diutius apud se Christum Dominum, modo non excedat hostiæ, vel vini quantitatem, plus minusque apponi solitam, excusarem, inquam, propter ejusmodi devotionis affectum, at si excedat, excusare non possem; sic enim dictum usum Ecclesiæ non custodirer.

8. Neque obstat maior devotio ex diuturniore mora Christi Domini, neque obstat, inquam, quia si quater v. g. in die communicares, etiam maior esset devotio, & diuturnior Christi præsentia nec tamen id faciendum, quia non est negligendus usus Ecclesiæ. Semel communicandi in die, iudicaretur enim satius esse, has rationabiles, & reverentiæ Christo debitas consuetudines ad vnguem fervare, quam illegitimo illi, ut sic loquar, affectui devotionis indulgere: præsertim cum ea devotio alia via possit, puta bonis operibus, & ferventibus animi moribus compensari.

CAPVT. V.

De Precepto Communionis.

1. **D**Vplex præceptum alibi diximus esse de suscipienda Sacra Eucharistia, scilicet in periculo mortis. Vide In Opuscul. de Comm. cap. 5. §. 1. & in Paschate, cap. 4. §. 4. n. 44. ibidem sufficienter egimus de utroque.

Advertere tamen libet duo. Alterum pertinens ad Communionem in periculo mortis, alterum ad Communionem in Paschate.

§. I. *An in periculo mortis aliquando liceat communicare sub speciebus SS. Sanguinis?*

1. **I**N aliquo casu ita necessitas, ut deberet Fidelis decedere ex hac vita sine Viatico, nisi communicaret in utraque specie, vel nisi communicaret in solo Sanguine, quod evenire posset, quando infirmus non haberet vires deglutendi Sacram Hostiam, sed solum res liquidas, puta vinum, vel hostiam vino madefactam. In aliquo, inquam, ejusmodi casu, id liceretne?

2. Respondeo. Concedit esse probabile in tantum necessitate Leander. 7. disp. 11. q. 31. citans alios, & alios. Cum autem Leander loquatur absolute, videtur concedere, etiam si infirmus receperit Sacramentum Pœnitentiæ, vel Extremæ Unctionis, & quæ ad hoc probabiliter iudicaretur esse in statu gratiæ.

3. Verum negant Suar. Fag. Gran. alique opud Leand. l. c. quos ego malim sequi, quia, quod Pontifex Summus aliquibus quos enumerat citatus Leander, id concedit in nonnullis casibus ab eodè enarratis, jam scilicet ab eo semper pro proximè morituris non valentibus absumere, Pontifex in Ecclesia Latina dispensationem nunquam legitur. Imò cum ex ejusdem Ecclesiæ quæ in reverentiam tanti Sacramenti semper valent illud ministrare debitis modis, tunc ex Tridentino sess. 21. fine, quod integrum hoc negotium, concedendum est Nationi, vel Regno, utramque speciem remitti singulis Prudenti Summi Pontificis, ostenditur, nolle Ecclesiæ concedere ejusmodi facultatem, nisi hic, & nunc Summus ipse Pontifex causis expensis, expresse concedat, non tamen id temerè cuique pro dicta necessitate morituris.

4. Post hæc scripta incidi in Responsa Moralis Leonis De Lugo in Resp. Mor. lib. 1. dub. 10. n. 2. negant cum Suario, posse dari Sanctissimum Sanguinem ministrando non potènti Sacram Hostiam deglutienti.

5. Addo autem, Primum, in eo casu posse infirmum non potènti siccam hostiam absumere, tradi exiguum particulam hostiæ consecratæ intinctam vino non contrariato, nam sic facile posset eam deglutire, & ex illa pro Viatico non requiritur ieiunium rigorosum, ut in le, &c.

6. Secundum, non propterea ait Leander, l. c. q. 31. hiberi, laicum assumere Calicem, si forte mortuus sum, dote esset periculum, ne indignè Sacer sanguis trahatur ab Hæreticis, vel ne verteretur in acetum, vel in casu proventus in terram, non esset Sacerdos, qui potest lambere, vel sumere. Nam tunc reverentia ipsa, Sacramento debita, de iure naturæ requirit, etiam à non posse reverenter absumi. Quæ dispositione animi, vide in Opuscul. 1. de Communione.

§. II. *An possit concedi dispensatio de non Communicando in Paschate?*

1. **E**Narrabo, ut id explicem, casum olim mihi propositum. Verisbar Agrigenti ob quendam mortuæ Ordinis negotia, ab Eminentissimo Cardinali Rodolpho per id tempus Agrigentino Episcopo, expedienda; Discreta, quibus feriæ Paschales celebrabantur; Quamvis vicinis oppidis quidam Diocesanus Agrigentum accessit, postulans ab Episcopo, vel Dispensationem non communicandi in Paschate, vel communicandi non ieiunè. Asserebat enim ex Medicorū scripto testimonio non posse absque notabili, ac gravissimo vitæ periculo vel paucas horas sine nova cibi assumptione transigere. Quare, aut Communionem eo Paschali tempore accipere, aut cibatum communicare oporteret. Magna exorta est disputatio in Episcopii aula inter illos inter Theologos, siue Canonistas, qui Cardinali assensum aliquibus asserentibus debere huic concedi facultatem communicandi non ieiunè, ut Præcepto de Communionem Paschali satisficeret, aliquibus contra eorum sententiam, satius fore, si concederetur dispensatio non communicandi, ne scilicet violaretur præceptum antiquum, & tam debitum reverentiæ huius Sacramenti de Communicando ieiunè. In tanta perplexitate, quod nam ex duobus hisce præceptis, prævaleret, quodque alteri cedere deberet, dubitatum per plures horas fuit. Ecce autem cuidam ex illis menti occurrit hominem à Societate Iesu per eos dies Agrigenti commorantem, quare id aliis suggessit, qui communi consensu Reverendum Archidiaconum Dom. Ioannem Giffellum, verendum Archidiaconum Dom. Ioannem Giffellum, in cuius ego domo exceptus hospitabar, à me scilicet inquisitum, miserunt, quid ego de illa questione sentirem. Equidem